

Nr 25.

Av herr **Witzell**, *angående rätten till i bankinrättning innestående kapital, vars ägare är okänd.*

I landets olika bankinrättningar — sparbanker såväl som affärsbanker — lånekassor, hypoteksföreningar och andra ekonomiska sammanlutningar finnas avsevärda belopp insatta, vilka praktiskt taget sakna ägare.

I många fall ha de förutvarande rättsinnehavarna till dessa konton på grund av bestämmelserna i kungl. förordningen av den 4 mars 1862 om tioårig preskription — intagen i Handelsbalkens 9:e kap. — förlorat sin rätt, när de under en 10-årsperiod eller längre icke låtit sig avhöra vare sig ifråga om disposition av kapitalet eller ifråga om ränteuppbörd å detsamma.

Olika penninginstitut förfara på varierande sätt med dylikt »herrelöst» kapital. Efter preskriptionstidens utgång efterlyses vederbörande motboks innehavare i vissa fall genom annons, och då detta helt förklarligt oftast icke leder till något resultat, överföres å dylika konton innestående medel i bankens eller företagets ägo.

Skulle den förutvarande rättsinnehavaren i något enstaka fall ge sig tillkänna, återbetala bankerna i regel sådant kapital.

Det torde emellertid vara sannolikt, att den huvudsakliga delen av detta på dylika konton innestående kapital aldrig kommer att återfordras av vederbörande insättare. Dessa ha antingen för länge sedan avflyttat från respektive bankers verksamhetsområden — ofta till utrikes ort — eller för lång tid sedan avlidit utan att efterlämna kända arvtagare.

Under årens lopp torde icke obetydliga kapitalbelopp på detta sätt fullt lagligt ha tillförts bankernas reservfonder. Det torde bemärkas, att många av landets sparbanker passerat sekelåldern.

Under långa tider har staten gått miste om den förmögenhetsskatt, som rätteligen bort erläggas, om dessa förmögenheter i lagstadgad ordning hade deklarerats. Staten är således i realiteten redan ägare till en väsentlig del av omskrivna belopp och borde vid kontonas överförande till bankernas reservfonder åtminstone utfå, vad som under årens lopp rätteligen skolat utgå i skatt.

Det kan emellertid ifrågasättas om preskriptionsförordningens bestäm-

meler kunna anses tillfredsställande ifråga om bankers och andra penninginstituts rätt till kapitalbelopp av omskriven art.

Det förefaller rimligare, att dylika medel i sin helhet efter preskriptionstidens utgång övertoges av staten. Skulle förutvarande rättsinnehavare senare giva sig tillkänna, kan från fall till fall beslutas om eventuell återbetalning.

På grund av vad ovan anförts föreslås,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställa om utredning i ärendet och om förslag till förändrad lagstiftning, i den händelse Kungl. Maj:t finner utredningen böra föranleda sådan.

Stockholm den 15 januari 1941.

Hugo Witzell.

Nr 26.

Av herrar **Liedberg** och **Norup**, om ändring av 39 a § i lagen om ekonomiska föreningar.

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 13.)

Stockholm den 17 januari 1941.

Gösta Liedberg.

Sam. B. Norup.
